

15. oktobra, in 17. dné bil slovesno pokopan (Dan. str. 544.). — V bogoslovji je verlo napredoval v učenosti in pravi modrosti. Posebno pesniški duh se mu je bil razcvetel. Pesmice plesti mu je bila igrača, in zelo žal mi je, da ga nisem večkrat za kako lepo pesem nadlegoval. Morebiti se nahaja še kje kaki njegov izdelek v rokopisu, zlasti ker je bil pokojnik tudi vrednik semeniškega pisanega časnika „Lipa“ za domače vaje. — Pesme: Novoletna; mladi mornar; o obletnici v. č. gosp. zlatomašnika Bl. Kersnika, in dva odstavka k pesmi: „Zapojte jeziki“ (Sv. pesme, IV bukvice, str. 57.) hranujem jest v rokopisu. „Novoletno“ bom izročil „Danici“, iz ktere bodo bravci naj bolje spoznali, kaki duh je rajnega navdajal. —

M. Lotrič jel je popevati po Danici, kjer se 1860 l. 6 str. 52 nahaja prva njegova pesmica „Veliki petek“ (Bog, človeškiga rešenja cena, — Kri presveto toči, križ že vstaja itd.), in l. 13 str. 108 „Preč. gosp. Blažu Kersniku, bivšemu fajmoštru v Železnikah, za veselo petdesetletnico ali drugo novo mašo 24. rožnika 1860“ (Stoletja pol že v večnost se je znilo, — Kar serčna ladija je šla od kraja.); 1861 l. 3 str. 22. 23 „Venec na grob preblagiga součenca Lorenca Oblaka osmošolca“ (Pod belim krilom spava zdaj narava, — Pomladi čaka, de bi jo zbudila.), in l. 12 stran 96 „Venček v spomin predragiga součenca Janeza Ahačica osmošolca“ (Prišla je pomlad, ptica je zapela, — Gomila pa solzé prijetlov pije.); 1862 l. 24 str. 194 „Solzica nepozabljivemu bivšemu součencu Ožbaldur Turku“ (Prašam starše, kje je sinek vaš? — Vas tovarše, kje je bratec naš? — V solzah grob mi kažejo, — Ga truhnobi dali smo. — Zato teko grenke solzé, — Zato žaluje nam sercé itd.), l. 28 str. 225 „O stoletnici rojstva ali začetka fare Zaliloške“ (Glej, stala med drevjem je cerkvica bela, — Kraljice nebeške samotni je stan.), in l. 26 str. 291 „Spominek nepozabljivemu součencu Ludoviku Doliniku“ (Si umeri ob zimi brezcvetlični, — Kdo ti, Ludovik! bo venec vil? itd.). — L. 1863 hoteli smo Slovenci obhajati z brati svojimi tisučnico slovensko, in v ta namen ogovorim ljubljenelega svojega nekdanjega učenca, naj z ozirom na L. Klinarjev „Klic od Balkana“ v Dan. 1861 l. 11 str. 88 zloži nekaj odmev. Dobri Matevž mi prinese za „Zlati Vek“ l. 1863 prekrasno spomenico, ktera bode v prihodnje dvakrat pomenljiva, ker jo je 6. jul. t. l. v Rimu pred Leonom XIII. v slavni akademiji govoril rojak mu g. A. Koblar, in ktera naj se tudi iz tega vzroka ranjkemu na čast ponatisne iz Zlat. Veka str. 243 v Jezičniku l. 1881.

Triglav Balkanu.

Pridi, pridi, črna megla!
Pa zakrij mi sive glave,
Bom prelival solze grenke,
Jih prilival valom Save.

Le prinesi grom doneči
Strel ognjenih hitre žare,
Stresaj, vdarjaj mi Balkana,
Vari Serbe in Bolgare.

Sem pošiljal hčerko¹⁾ berzo,
Opominjal ga dolžnosti;
Naj varuje sine Slave
Zmote kriva, posilnosti.

Hčerka solzna se vračala,
Glase žalostne nosila:
Da Bolgare, Serbe tlači
Kriva vera, turška sila.

Stresaj, vdarjaj mi Balkana,
Naj pogleda tri pečine,
Ki jih dvigam prisegaje
Varujoč slovenske sine.

* * *

Varha naji je postavil
Stvarnik ob bregovih Save,
Naj posavskim prebivavcem
Bran'va vero in zastave.

Tebe, Balkan izdajavec!
Tebe sam'ga nič ne gane,
Ti, nezvesti, vedno sekaš,
Vedno jim ponavljaš rane!

Prisegaje sva germela:
„Stvarnik, Bitje trojedino!
Žvesto bova jim branila
Sveto vero in lastnino!“

Ti izdajaš jih neveri,
Terdi mačehi nezvesti,
Pa jih tergaš iz naročja
Svetega Duha nevesti.

Glas privabi rod slovanski,
Mati skerbna ga izroča. —
Al te, Balkan! ni ganila
Prošnja mila, solza vroča? —

Stvarnik, Bitje trojedino!
Čul prisego si Balkana;
Pa nezvest prisegi svoji
Glej! odvraca ti Slovana.

Je ganila hčerko mojo,
Slavi da je obljubila:
Bom sinovom tvojim žejo
Z zdravo vodico gasila.

Vse, kar stvaril si, Te moli,
Vse povelja Tvoje čuje; —
Balkan sam Te je pozabil,
Vsaka stvar se mu huduje:

Je ganila pišev silo,
Vetrič bo hladil jim čelo;
Je ganila ptičic trumo,
Da bo pela jim veselo.

Mi je rekla Sava hitra,
Da združila bo sestrice,
Pa spodbijala podnožje
Bo sovražniku resnice.

Je ganila serd oblakov,
Da ne vžiga koč jim strela,
Da nevarnost vsih strahovi
Zapustili so jim sela.

Obljubili so oblaki,
Da ga strela bode bila,
Da verhove mu nezveste
V prah minljivi bo zdrobila.

Je ganila Romo sveto,
Da Gospodu jih je vmila,
Da z nebeškim ukom sine
Ji pokorne je dojila.

Prah vetrovi bodo nesli
V černo morje, v globočine. —
Reci Stvarnik, naj zgodi se,
Da otmeš slovanske sine!

Daj jih zopet Romi sveti,
Dolgo, dolgo po njih plaka, —
V nji že dolgo brat slovenski
Jih s poljubom serčnim čaka.

M. Lotrič.

L. 1864 se v Danici opisuje ranjkega prerana smert, in l. 35 brati je iz zapuščine pesmica: „Novo leto“ (Spet se leto je vtopilo, — V večnosti strašno morje itd.). — V Novicah pa je tisto leto str. 359 l. 44 citati njegova „Mladi mornar“. — Kakor v Dan. l. 1864 Rodoljub

¹⁾ Savo.

Podratitovski t. j. Josip Levičnik, tako je l. 1865 l. 2 str. 13. 14 ljubljenu Matevžu sprelepo spomenčico postavil misijonar J. Trobec v vezani in nevezani besedi, in str. 46 se nahaja misijonarjem — mornarjem v Ameriko pisana Lotričeva: „Večerni pogovor“ (Zakaj zapušaš, luna ti nezvesta! — Zvezdice male, v nočéh nevarnih? itd.), in l. 13 str. 103 po nemškem priravnana „Češena Marija!“ (Preserčno pozdravlja Te zemeljski krog, — Marija! si milosti polna, itd.). — V Novicah l. 1865 je tiskana junaška njegova: „Na straži“ (Kam se skrivaš, blede luna? — Kráti straže tužno delo, — Ljubim luči svetlost belo — Mar mi skrivat' češ beguna? — itd.). Slovenske Večernice družbe sv. Mohora l. 1865 zv. XII str. 78 pa so donesle M. Lotričevo: „Misijonarjem v spomin“ (Bog nas kdiče v daljne daljne kraje; — Starši! dajte svojih serc mu polovico itd.). — In Drobčinice l. 1869 letnik XX imajo še dve pesmici, razglasil po njegovi smrti Josip Levičnik, in sicer po nemški zložena str. 308 — 9: „Marija“, in izvirna str. 314: „Na blejskem jezeru“. —

„Rad je vsajal ranji Matevž svojim pred njim umerlim součencem na grob cveteče šopke v podobah ginljivih pesemskih nadgrobnic; naj bo toraj s temi versticami postavljen mali spominček na prezgodnjo mogilo nepozabljivega mi pobratima“, piše v Dan. Podratitovski, in iz istega vzroka v dokaz, da na Slovenskem še živé, ki ga ljubijo, bodi tu ponatisnjena M. Lotričeva:

Mladi mornar.

Mornar:

Ljuba ptica! kje si bila?
Kje si sladko roso pila?
Kje majala vejice?
Pela sladke pesmice?

Koljko gor si preletela?
V kolikem času si dospela
Sém do morja grenkega,
Kraja mi sovražnega?

Za deveto tam višino
Al si vidila dolino,
V sredi nje pa mirno vas?
Tam še čaka zlat me čas.

Tam so mati me zibali;
Tam s tovarši se igrali;
Tam sem prvo pesem pel,
Tam le kdaj še bom vesel!

Ptica:

Za deveto tam višino
Res sem vidila dolino,
V sredi nje pa mirno vas:
Tamkaj čuli moj so glas.

Tam sem vejice majala,
Rdeče cvetje osipala —
Tje nazaj še bom prišla,
Naj tud' jez bom tam domá.

K hišici sem spat hodila,
Noter mati je molila
Za mornarja mladega,
Sina ji preljubega.

Sestra jest' mi je dajala,
Jez pa s petjem ji plačvala.
Naj tud' teb' vmirim serce:
Kl' te ljub'jo, še živé!